

SZEGED

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 600 kor. | Negyedévre 150 kor
Fél évre 300 " | Egy hónap 50 "

Megjelenik naponként délután.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kölcsey-utca 6. • Telefon 13-33.

Ébredők napja Szegeden.

SZEGED, november 7.
(Saját tudósítónktól.)

Az Ébredő Magyarok Egyesületének szegedi csoportja vasárnap „Ébredő Napot” rendezett Szegeden, melyre dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári megyéspüspök, Budaváry László és Hegedűs György nemzetgyűlési képviselők, dr. Kmoskó Mihály egyetemi tanár és még számosan érkeztek Szegedre az egyesület budapesti vezetőségének sorából.

A nap bevezetését Prohászka Ottokár fényes püspöki misét celebrált a rókusai templomban, melynek végeztével fél 11 órakor nagygyűlés volt a városháza zsufolásig megtelt nagytermében. A gyűlést Dittelán István nyitotta meg, majd Zentbauer János főtitkár parentálta el elődjét, a nyugatmagyarországi harcokban hősi halált halt Nemetz Ferencet.

A következő szónok dr. Kmoskó Mihály egyetemi tanár volt. A zsidókérdésről beszélt és azokról az esz-közökről, melyekkel ezt a kérdést szerinte a legrövidebb idő alatt radikálisan meg lehet oldani. Arról beszélt, hogy a zsidóság aránytalan térhódítása végveszélybe sodorja Magyarországot. Majd azt próbálta bizonyítani, hogy a trianoni békeszerződést a zsidók csinálták és hogy a népszövetség nem más, mint a zsidóság szövetkezése a kereszténység ellen. A szegedi viszonyokkal foglalkozva szomorúan jelentette ki, hogy itt a „hölve gójok bedűltek az asszimilálódást miutáni zsidóknak”. A talmud-idézetekkel fűszerezett beszédét mindvégig élénk érdeklődéssel, néhol derűtséggel kísérte és sok tapssal honorálta a hallgatóság.

Ezután Hegedűs György nemzetgyűlési képviselő, az ÉME országos alelnöke ugyancsak temperamentumos beszédében hirdette az ÉME programját, mely a zsidósággal szemben a szemétt szemérett, fogat fogért jel-szava alapján áll.

Csap Ferenc MÁV feltűnyelő beszélt még. Beszédében az egyetemi ifjakhoz szólt, felkérve őket arra, hogy a budapesti egyetemi ifjakhoz hívják őket is tegyék meg kötelességeiket.

Az élnöki zárzó után a Himnusz énekelte el a gyűlés közönsége, mely ezután teljes rendben szétoszlott.

Este nyolc órakor szépsikerű kulturstélyt rendezett az egyesület a Tisza-szálló nagytermében. A estélyen a fővárosi vendégeken kívül, ott volt Szeged katolikus társadalmának színe-java. Az ünnepélyt dr. Tóth Imre üdvözlő szavai nyitották meg, majd Belle Ferenc hegedűművész játszotta el kiváló precizitással Fichtner Sándor készülő nagy hangverseny-művének egyik részét.

A következő szám Budaváry László propaganda beszéde volt, melynek során kifejtette, hogy az Ébredők programjának első pontja az integritás és csak legutolsó pontja a zsidókérdés. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Bernáth Margit operanékesnő Rádió Rezső művészi

zongorakiséréte mellett nagy sikerrel énekelte egy áriát a Hunyadi László-operából. Kmoskó Mihály mondott ezután beszédet a zsidókérdésről, ezt követően Nagy Katinika operanékesnő énekelte el Káldi Csalogánydalát.

Az estély fénypontja Prohászka Ottokár székesfehérvári megyés püspök óriási hatást keltő szónoklata volt, melyben rámutatott arra, hogy a magyarság nem vonhatja ki magát

a demokratizmus gondolata alól. Ennek a demokráciának azonban keresztény demokráciának kell lennie.

Thuray Emma operanékesnő énekelte ezután szép sikerrel, majd Kovács Gábor és Mihalik Kálmán székely egyetemi hallgatók játszották el zongorán Liszt II. rapszódiaját, mely után a kulturstély a Himnusz elnevelésével este negyed 12 órakor véget ért.

Károly király utja a száműzetésbe

A „Cardiff” fedélzetén utazik Konstantinápoly felé.

BUKAREST, nov. 7. (Orient-radio.) Károly király és Zita királyné reggel 9 órakor érkeztek meg különvonaton Galacba. Kisereikben voltak gróf Esterházy, gróf Pallavicini, néhány gardatiszi, hat angol tiszt, továbbá Lircu-Tescu parancsnok, a román kormány megbízottja, Ruzsinszky tábornok és a galaci 3. és 5. hajóbázis parancsnoka fogadták őfelségeiket, akik a Principes Maria hajóra szálltak. Itt előbb misét hallgattak, majd a hajó 45 perccel őfelségeik megérkezése után Sulina-ba indult. Itt a Cardiff angol torpedónaszád-hajó várakozik a királyi párra. A Cardiff utjának első állomása Konstantinápoly.

Magyar emigránsok és osztrák szocialisták aknamunkája Magyarország ellen.

BÉCS, nov. 7. (M. T. I.) A Montagszeitung jelenti Prágából: Renner, Eldersch és Kunfi e hó 3-ika óta Prágában tartózkodnak, ahol állandó összeköttetést tartanak fenn Benessel és mindkét nemzeti tábor szociáldemokratá vezetőivel. Politikai körökben azt állítják, hogy

minden eszközzel azon vannak, hogy Csehországot fegyveres beavatkozásra bírják Magyarország ellen, rámutatva arra, hogy a Habsburg-kérdés elintézése után most mindjárt meg kellene buktatni a jelenlegi rendszert és Magyarországon ki kellene kiáltani a köztársaságot.

Kihirdették a trónfosztó törvényt

BUDAPEST, nov. 7. (M. T. I.) A Budapesti Közlöny vasárnap délután rendkívüli kiadásban közölte a kihirdetési záradékkal ellátott trónfosztó törvényjavaslatot. A törvény az Országos Törvénytárban a következő címet nyerte: Az 1921. évi XLVII. t.-c. IV. Károly őfelsége uralkodói jogainak és a Habsburg-ház trónörökösödésének megszűnéséről.

November 17-én lesz a népszavazás Nyugatmagyarországon.

SOPRON, nov. 7. (M. T. I.) A nyugatmagyarországi A-zónából az egész vonalon megkezdődött a felkelők kivonulása. Sopronon tegnapelőtt és tegnap éjjel sokszáz felkelő vonult át, akik Kismarton, Nagymarton és Felsőbujai tájékáról jöttek. A kiűrités csendben, minden incidens nélkül folyik. A kiűritett községekben és az immár nyitva hagyott határon ideiglenesen helyi polgárőrségek tartják fenn a rendet. Egyidejűleg megkezdődött a kiűrités Vas- és Moson-megye átszatelására ítélt területein is.

BÉCS, nov. 7. (M. T. I.) Az Abend

A portorosei konferencia.

PORTOROSE, nov. 7. (A M. T. I. kiküldött munkatársától.) A portorosei tanácskozások eredményeképp Jugoszlávia három táviróvezetékét és négy telefonáramkört enged át a budapest-szabadkai táviró- és telefonforgalom lebonyolítására. Ezenkívül biztosítja az átmenő táviró- és telefonforgalmat Szófiával. Romániával a tárgyalások megkezdődtek.

PORTOROSE, nov. 7. (A M. T. I.

kiküldött munkatársától.) Avezzo márkí, a portorosei konferencia elnöke francia levélben tolmácsolta Scitovszky államtitkárnak az olasz király köszönését abból az alkalomból, hogy az ismeretlen katona temetésén részt vett.

A magyar követ a pápánál.

RÓMA, nov. 7. (Stefani.) A pápa kihallgatáson fogadta gróf Somssich Józsefet, a magyar kormány vatikáni követét.

Raffay püspök Szegeden.

SZEGED, nov. 7. Szombaton délután Raffay Sándor ev. püspök meglátogatta Szegedet. A püspök vasárnap délelőtt az evangélikus iskolában tett látogatása után istentiszteletre ment, ahol ünnepi beszédet tartott. Később az egyházi közgyűlésen, majd a Kassban rendezett díszében vett részt. Ma délelőtt visszautazott a püspök a fővárosba.

Jönnek az oroszországi hadifoglyok.

BUDAPEST, nov. 7. (M. T. I.) Az oroszországi első tuzszállítmány, hosszú évek nehéz viszontagságai után, végre mégis megérkezett és ezidőszert a hadifogságot szenvedett tisztek már a csóti leszerelő táborban vannak.

Fékezik a kisántantot.

PÁRIS, nov. 7. (M. T. I.) A francia sajtó egyértelműleg visszautasítja a kisántantnak azt a kívánságát, hogy közvetlenül befolyon Magyarország lefegyverzésének ellenőrzésébe.

Ukrán monarchista üzemek Bécsben.

BÉCS, nov. 7. (M. T. I.) Vilmos főherceg, ki magát bizalmas ukrán körökben Vaszil Vischyvaninak hívja, már régen az ukrán trónra áhítozik. Az Ausztriából kitiltott főherceg állandóan Bécsben tartózkodik és Wiegel tanárnak a Rietengasse 55. sz. alatt lévő lakásán lakik. Lapot is adnak ki az ukrán monarchisták Schovarna Ukraina cím alatt. Igen gyakran tartanak összejöveteleket.

A LAKÁSEPÍTÉS ELŐMOZDÍTÁSA. Gróf Bethlen István miniszterelnök a nemzetgyűlés tegnapi ülésén nagyfontosságú törvényjavaslatot nyújtott be a lakásépítés előmozdításáról. A javaslat felhatalmazza a kereskedelemügyi minisztert, hogy az állami kislakások építésére engedélyezett 300 millió forintból a városok kislakásépítő akciójához kormányhozzájárulás formájában is segítséget nyújtson, ha a telket ellenszolgáltatás nélkül a város adja. A városoknak engedelmet ad a javaslat úgy közmunka kirendelésére, területek kisajátítására és a lakásrendeleteknek a tulajdonosok szabad rendelkezését korlátozó szabályainak áthágására. Másrészt a javaslat törekszik a magánépítkezési kedv felgerjesztésére is, amikor az új építkezéseknek hárminc évi adómentességet biztosít. Kiterjed ez az adóelengedés nemcsak a házakra, hanem a községi adóra is, de fizetni kell az általános jövedelmi pótdótot, a közüzemi díjakat és azok pótlékait, valamint a házbérekéből való kincstári részesedést is. A javaslat harmadik fejezete bő utasítást ad a városi kölcsönök megszerzésére. A törvény ugyanis fel fogja hatalmazni a pénzügyminisztert, hogy az állami kislakások építésére a városok által viselendő költségek fedezésére kötvényeket bocsásson ki, vagy ezeknek a kötvényeknek kibocsátásával elsőrendű beföldi intézetek által alakított szindikátust bizzon meg. A miniszterelnök a kötvények kibocsátásánál elsősorban a magyar pénzügyi szindikátus meglévő szervezeteire gondolt, mégis az akció sikerének biztosítása érdekében fentartandónak tekinti azt a lehetőséget is, hogy szükség esetén maga a pénzügyminiszter bocsássa ki a kötvényeket.